

Bank
Rt.

Ferd 7 Sz.

Dés. Belean-
niei-Szilágyse-
Zilah. Affiliált
enyedi Kisegítő
T. Ájud-Nagy-
ara-Marosujvári
zete

millió lej

nküzet minden
sokat bel- és
sebben és leg-
eszközöl
devizahely!

zene.

perett.

nczene.

oznan. 20.30: Zsidó

kozható zene.

Don Carlos című

mofoon.

orahangv.

zene. 21: Rádió-

orak művei.

inzene.

égi tánczene.

detések

szoba egy vagy két
atér mellett kiadó.
koszt. kapható. Cím

terem! Rendkívüli
mes kiszolgálás. A
kát készítményeim.
Dni. Cales Regala

arnitura

משנית

barban levő hasz-
hogy jó és olcsó
Kasztner Benja-
cimre küldendők.

dó költők

pire, Jabotinszky,
Avigdor Hamerit,

versei

aj beküldése ellené-
süldi az Uj Kelet
tálya.

(SALLÓ TAMÁS)
EGOLDÁS

mű tanulmányköté-
a nagy gazdasági
kulturális krízis
problémáról.
Minden intellektuel-
k. minden a kor
ótró problémáival
glalkozó embernek
kell olvasnia!

Kelet könyv osztály.

UJ KELETBEN
ÜZLET LELKÉ:

XIV. ÉVF. * 108. SZAM
Cluj—Kolozsvar, 1931
május 16 Szombat
5691 ÉV Ijar 29

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ara 3 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
weca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

A Zsidó Párt első győzelme

Határozottan van valami imponáló bátorság abban a gesztusban, amellyel a Zsidó Párt az önálló listákkal való harc nehézségeit és kockázatait vállalta. A választási aritmétika az érvényben lévő törvény abszurd intézkedései folytán hozhat meglepetéseket. A Romániában meghonosodott választási szisztémák esetleg megakadályozhatják a zsidó népakarat szabad és eredményes megnyilatkozását. De bármint is legyen az eredmény, 1931 június elseje utjelző kö marad a romániai zsidóság történetében. Ez a nap azt jelenti ugyanis, hogy a romániai zsidóság egységes politikai szervezete alig néhány héttel megalakulása után s anélkül, hogy ideje lett volna alapos szervezkedésre és választási propagandára, — csupán erkölcsi erejére és jel-szavainak igazságára támaszkodva, vállalta egy súlyos áldozatot követelő küzdelem minden ódiumát, semmint-hogy lealacsonyodott volna a mandátum-koldus megalázó szerepéhez.

Ez a bátor gesztus nem téveszthette el hatását és nem maradhatott következmények nélkül, teljesen függetlenül annak előreláthatóan imponáló gyakorlati eredményeitől. Az önálló listák letétele ugyanis kifelé az uralkodó nemzet politikai osztálya előtt azt dokumentálta, hogy a zsidóság a választást nem mandátum-szerzési alkalomnak tekinti csupán. A harc vállalása beszédesen szölt amellett, hogy ez a küzdelem egy öntudatos népi kisebbségnek az élethez való jogáért folytatott küzdelme, amelyben a képviselői stallumok csak eszközt jelenthetnek, de semmiesetre sem a végső célt. Az önálló zsidó lista az első nyílt megnyilatkozás volt a házisidó politika ellen. Ezzel a Zsidó Párt megjelölte a zsidóság helyét az ország politikai életében és megteremtette azt az erkölcsi és jogi bázist, amelyre támaszkodva a jövőben a zsidóság politikai gazdasági, kulturális és vallási követeléseit harcolni fog.

És hogy ez mennyire így van, azt beszédesen bizonyítja az a nyilatkozat, amelyet Argetoianu belügyminiszter tett a Zsidó Párt vezetője előtt. Argetoianu az erős kéz és a diktatura hívének vallja magát, de tulajdonképpen ahhoz a generációhoz tartozik, amely a politikai liberáliszmus iskoláiban nőtt fel. Mint ilyen még nem is olyan rég Argetoianu is a zsidók asszimilációját tartotta a zsidókérdés egyetlen megoldási lehetőségének. És Argetoianu ezt jóhiszeműen hitte. Ennek a rendkívül kulturált és dús gazdag bojárnak igen sok zsidó barátja van és soha antiszemita velleitárról nem tett tanúságot. De minthogy neki soha sem volt alkalm a zsidó tömegeket és ezeknek problémáit és különleges helyzetét megismerni, minthogy csak néhány előkelő gazdasági és társadalmi pozíció betöltő zsidó személyiséggel volt érintkezési felülete, akiktől őt világméretű és egyéb különbségek nem választották el az asszimilációban.

A Zsidó Párt zászlóbontása azonban meggyőzte Argetoianut arról, hogy a zsidó kérdés sokkal komplexebb, gyökerei pedig sokkal mélyebben fekszenek, semmint-hogy az asszimiláció hirdetésére és néhány mandátum-kon-

Az utolsó helyen akarta a kormány az UER embereit jelölni

A Lupta szerint a kormány és az UER közötti kartell felbomlása után a régi királyság zsidósága is teljes egészében a Zsidó Párt jelöltjeire fogja leadni szavazatát. Mironescu volt miniszterelnököt nem akarja listavezetőnek elfogadni a nemzeti parasztpárt romanatimegyei tagozata

Bucuresti-Bukarest, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Lupta ma délutáni számában figyelemreméltó leleplezéseket közöl a kormány és az UER közötti kartell felbontásának okairól. A lap szerint a kartell eredetileg Argetoianu és Fildermann kötötték meg. A megállapodás úgy szölt, hogy a kormány öt helyet biztosít az UER-nek a képviselő, három helyet pedig a szenátorválasztásokon. Amikor a jelölőlisták elkészítésére került sor, a kormány előbb a kartell felmondását emlegette, majd az UER jelöltjei közül négyet utolsó, egyet pedig utolsó előtti helyen akart jelölni. A Lupta szerint a kormánylistán most egyáltalán nincsenek zsidó jelöltek, úgy, hogy az ország egész zsidósága a Zsidó Párt jelöltjeit fogja támogatni.

Az UER elvesztette a csatáját még a választások előtt

A. L. Zissunak a Cuvantulban megjelent nyilatkozata s a Lupta mai híradása érthetően nagy feltűnést keltettek a régi királyság zsidóságának körében. Az általános vélemény az, hogy az UER elvesztette a választási csatát, mielőtt még a választások egyáltalán lezajlottak volna. A régi királyság zsidósága levonta a tanulságokat abból a fájdalmas pofonból, amely az UER politikáját a kormány ré-

széről érte és egyre inkább megérlelődik az a meggyőződés, hogy a romániai zsidóság politikája csak akkor lehet eredményes, ha bátor és nyílt magatartásra és nem mandátum-kartellre van beállítva. Mindenesetre kíváncsian várják az UER vezetőségének magatartását, illetőleg azt, hogy milyen tanácsokkal fogja az UER a választásokkal kapcsolatosan ellátni párt-híveit. Az ugyanis ma már nem kétséges, hogy a történetek után a régi zsidóság hatalmas többsége éppúgy, mint a csatlótt területek zsidósága az Országos Zsidó Párt önálló listáira fogja leadni voksát.

Vajda levelének visszhangja

Bucuresti-Bukarest, május 15. A lapok élénken kommentálják Vajda-Voevod Sándornak Maniu Gyulához intézett nyílt levelét és pártállás szerint ítélik azt meg. Mindenesetre megállapítják, hogy Vajda konzekvens maradt önmagához, remélik azonban, hogy a pártvezetőségnek sikerülni fog Vajdát más álláspontra bírni. Ugyancsak élénk kommentárok tárgyát képezi Stere tegnapi cikke is. A kormány-párti sajtó a cikknek a nemzeti parasztpárti kormányról irt kritikái részét színezi ki, az ellenzéki organumok viszont a jelenlegi kormány ellen felhozott érveket emelik ki.

Dobrescu főpolgármester ki akar lépni a nemzeti parasztpártból

A választási küzdelem már az egész vonalon nagy hevességgel folyik. Miután a pártok már jelölőlistáikat benyújtották, most az agitáció hetei kezdődnek meg. A nagyobb centrumokban már most vasárnap népgyűlések lesznek.

A Curentul szerint a nemzeti parasztpárt listáinak összeállítása körül nagyok a nehézségek. Sokan nincsenek megelégedve a listán kapott helyükkel. P. Joanitescu és Dobrescu Demeter között ellentétek támadtak az ilfovi lista negyedik helyét illetően, aminek az a vége, hogy Dobrescu kilép a pártból, azzal az indoklással, hogy Bukarest főpolgármesterének nem is illik valamely párt aktív tagjának lenni. A Dimineata kétkedik abban, hogy ez igaz, de ha így volna, akkor miért ébred Dobrescu ennek tudatára akkor, mikor a pártja ellenében van?

Baj van a nemzeti parasztpárt erdélyi jelöléseivel

A „Viitorul“ értesülése szerint baj volt az erdélyi jelölésekkel is. Nagy feltűnést kelt, hogy dr. Tilea volt miniszterelnökségi alminiszter nem szerepel a nemzeti

parasztpárt jelöltjei sorában. A liberális lap szerint Tilea azért nem jelöltette magát, mert a Patriában sorozatos támadások jelentek meg az uralkodó ellen. Egy másik verzió szerint viszont Tilea azért nem kapott helyet a nemzeti parasztpárt listáin, mert a legutóbbi kormányválság ideje alatt nem volt teljesen szolidáris a párttal.

Érdekes konfliktus merült fel a nemzeti parasztpárt romanatimegyei tagozatában. A központ itt Mironescu volt miniszterelnököt szerette volna listavezetőnek tenni. A párt megyei tagozatának kongresszusa kétszáz szavazattal Stefan Mihalescu mérnök jelöltsége mellett döntött és Mironescu alig husz szavazatot kapott.

A Lupta jelenti, hogy Jorga professor pártjának vlascamegyei szervezete küldöttséget menesztett a miniszterelnökhöz. A küldöttség vezetője elpanaszolta Jorgának, hogy a kormány vlascai jelöltjei csupa fripturistákból és dzsentrifükből állanak, ezzel szemben még a párt megyei tagozati elnöke sem kapott helyet a listán. A jelölést Argetoianunak tulajdonítják, aki ellen súlyos panaszokat emeltek.

odavetésével napirendre lehetne térni felette. Mint a gyakorlati politika embere, azonnal felismerte, hogy az önálló listák mögött egy nagy népcsoport indul harcba és jogait követeli. Azokat a jogokat, amelyekről Argetoianu kénytelen volt beismerni, hogy még mindig csak papíron vannak a zsidóság számára lefektetve. Papíron maradt az asszimiláció, mert a reális, mindennapi élet iratlan törvényei egy külön rezsimet és külön elbánást tartottak fenn a zsidóság számára. A többségi nemzethez tartozónak akar-

ták tekinteni egyesek a zsidóságot, mely a valóságban még a kisebbségek számára lefektetett jogokat sem élvezhet.

Abban a pillanatban, midőn Argetoianu elismerte, hogy a zsidók távol vannak még a tényleges egyenjogusítástól, elismerte az asszimiláció erkölcsi és politikai csődjét is. És ennek logikus következményeképpen el kellett ismernie az önálló zsidó politika létjogosultságát is. A Zsidó Párt zászlóbontása s a párt vezetőivel folytatott néhány eszmecsere elegendőek voltak

A máramarosi választási harc Sighetul-Marmatiei-Máramarossziget, május 15. Máramaros megyében a választási küzdelem rendkívül izgalmasnak és hevesnek ígérkezik. Különösen a nemzeti parasztpárt két frakciója: a Juga és a Lázár Illés szárny fejtenek ki inkább egymással, mint a kormánnyal szemben élénk propagandát.

Az averescánusok meg lesznek elégedve két százalékkal

Az Averescu-pártnál is sok a nehézség a listák körül. A párt meg lesz elégedve, ha egyáltalán eléri a 2 százalékot és néhány mandátumot tud majd szerezni. A kormány győzelme teljesen bizonyosnak látszik már most is, ami az Unversul szerint a nak is tulajdonítható, hogy listái politikailag nem exponált, de ismert és kiváló egyéniségek szerepelnek igen jelentékeny számmal. A győzelem aránya is igen jelentékenynek ígérkezik.

A Cuvantul foglalkozik a liberális párt manifesztumával és megállapítja, hogy abban tulteng a kritika az előző kormány-nyal szemben. A nemzeti parasztpárt rendszer megérdemli ugyan a legszigorubb bírálatot, azonban egy manifesztumnak több pozitívumot is kellene tartalmaznia a jövőre nézve.

A kormánypárt tanácskozik

Argetoianu és Duca tegnap hosszabb megbeszélést tartottak és ez alkalommal a választási akció részleteit állapították meg.

Az Uniunea Nationala listáit az egész országban benyújtották. A németek is meg ejtették jelöléseiket, csak még néhány fentartott helyről kell dönteniük. Szébenben a második helyre Plattner Herman-nak, a S. D. Tageblatt főszerkesztőjének van legtöbb esélye.

Szörény megyébe D. Hamatot, Fogaras-ba pedig Nicolau közigazgatási felügyelőt nevezték ki prefektusnak.

**NE KIVÁNJÁ IN-
GYEN A LAPOT,**
**mert nekünk is
pénzbe kerül**
Sürgösen küldje be előfizetési hát-
ralékát az „UJ KELET“-nek

arra, hogy meggyőzzék a belügyminisztert a zsidó kérdés létezéséről s annak szükségességéről, hogy ez a kérdés megoldást nyerjen egy egész komplexumában, mint specifikus romániai vonatkozásaiban.

Ime, ha kellett egy újabb bizonyíték arra, hogy csak az öntudatos politika, csak a bátor és nyílt színvállás alkotják a megértéshez és a kiengesztelődéshez vezető utat. Ezen az uton haladva, a Zsidó Párt a zászlóbontás ténnyével már hatalmas lépéssel vitte előre a romániai zsidóság ügyét.

Sokorópátkai Fischer József

— Szélgjegyzetek a magyar párt máramarosmegyei listájához —

Tetszenek még emlékezni arra, hogy mi az a sokorópátkai? Lehet, hogy sokan elfelejtették már, de a magyar pártnak és egy szatmári zsidó fiskálisnak ugyilátszik nagyon jó memoriája van, mert 12 esztendő után is eszükbe jutott kölesön kérni Friedrich István botosindlta magyar miniszterelnök kétségtelenül zseniális ötletét.

Volt Magyarországon egy nagyon derék és nagyon becsületes kisgazda: Nagyatádi Szabó István. Izig-veíg progresszív és demokrata néptribun, akikre esküdtek a magyar kisbirtokosok. Amikor a kommun után Friedrich István saját magát felkente miniszterelnöknek, szüksége lett volna egy jónévű kisgazdára is a kormányban. Nagyatádi Szabó István lemondott arról a dícsőségről, hogy a Friedrich kormány tagja legyen, de a miniszterelnök még sem esett kétségbe, fogott magának egy másik Szabó Istvánt: a sokorópátkait és hatalmas plakátokon adta az ország népének tudtára, hogy Szabó István kisgazda is belépett a kormányba. Nagy volt az öröm a kisgazdák között, míg rá nem jöttek, hogy az új miniszter Szabónak Szabó, Istvánnak is István, csak hogy nem nagyatádi, hanem sokorópátkai.

Azóta mondják az olyan politikusokra, akik névazonosság révén jelentenek politikai súlyt: ez csak olyan sokorópátkai... És sokorópátkainak hívnak azóta is Magyarországon mindent, ami hamis, ami talmi és ami meg tévesztő.

Az erdélyi magyar párt is fogott magának egy ilyen sokorópátkait. Egy zsidó fiskális Szatmárról. A dr. Fischer Józsefet, aki Fischernek Fischer és Józsefnek is József, csak hogy nem a kolozsvári, hanem a sokorópátkai. Mondom a magyar párt megfogta ezt a sokorópátkait és nyomban rá is tette a máramarosmegyei listájára, annak is a második helyére.

Vajjon mit akart a magyar párt ezzel a sokorópátkai Fischer Józseffel? Képviselet biztos nem akart belőle faragni, mert éppen most csinál egyik kolozsvári magyarpárti lap előzetes választási armetikát, amiből kiderül, hogy minden magyarpárti jelöltből lehet képviselő, csak éppen a sokorópátkai Fischerből nem. De nemcsak azért tesznek valakit egy jelölt listára, hogy képviselőt faragjanak belőle, hanem azért is, hogy megtiszteljék a személyét és honorálják a közéleti szereplését. Megtisztelni már megtisztulték azzal is, hogy a szatmári listára rá tették, de nem volt lovagias eljárás a magyar párttól, hogy másodszer éppen a máramarosmegyei listán tisztelte meg ezt a sokorópátkait. Hogy miért? Mert Máramarosmegyeen a zsidó lista vezetője az igazi dr. Fischer József és akaratlanul is adódik a feltevés, hogy a sokorópátkait csak megtévesztésül tették rá a magyarpárti listára.

A Zsidó Párt nem harcol a magyar párt ellen a választásokon, amint hogy egyetlen párt ellen sem küzd. Hiszen senki ellen, hanem kizárólag önmaga mellett bontott zászlót. Éppen ezért esik rosszul a Zsidó Pártnak a sokorópátkai.

Egészen más a véleményünk a szatmári fiskálisról. Mert a magyar párt csak a fejsze és a fejsze tisztességes szerszám, de a sokorópátkai Fischer József a fejsze nyele, aki önként dugta bele a nyakát a fejszébe, hogy rajta keresztül üssenek egyet a máramarosmegyei zsidó listán. Hátha akad olyan zsidó Máramarosban, aki tévedésből a másik, a sokorópátkai Fischer József neve mellé fogja ütni a pecsétet. Hát bizony ez a kísérlet egy kissé a politikai szélhámosság határán mozog.

A politikában néha a kapanyél is elsül — gondolta magában a sokorópátkai Fischer József Szatmárról, aki a politikában sok mindenféle párt kosztját megízlelte már és csak a napokban kísérletezett Szatmáron egy gazdasági vagy miféle párt alakításával, amikor ez nem sikerült, beérte a magyar párttal is. Ha nem sikerült az

egyik blöff, sokorópátkai Fischer ur minden skrupulus nélkül megpróbálja a másikat. Mert skrupulus — az nincs. Ezt Szatmáron minden gyerek tudja, — de meg fogják tudni Szigeten is.

Sokorópátkai urat pedig megnyugtattuk, hogy a fejsze nyele ezuttal nem fog elsülni. A zsidó választók háta

Az Angol Bank főtanácsa 2 és fél százalékra szállította le a bankkamatlábát

A londoni Cityben nagy szenzációt keltett a leszállítás

London, május 15. Az Angol Bank főtanácsa mai ülésében a leszállítási bankkamatlábát 3 százalékról 2 és fél százalékra leszállította. A három százalékos kamatláb az elmúlt év május elseje óta volt érvényben. Az angol hivatalos kamatláb két évtized óta nem volt ilyen alacsony, mint a most 2 és fél százalékra mérsékelt bankráta.

A londoni Cityben nagy szenzációt kel-

Istennek nem olyan analfabéták, hogy a két listát összecseréljék és nincsen Máramarosban olyan zsidó, aki ne tudná, hogy az igazi dr. Fischer József, Máramaros nagymultu zsidó képviselője, első helyen áll a saját jelével harcra induló önálló zsidó listán. Az önálló zsidó listát a legegyszerűbb falusai zsidó sem fogja összetéveszteni a sokorópátkával, de sokorópátkai Fischer József szatmári ügyvéd megspórolhatta volna magának a máramarosi „dícsőséget“.

VEZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS, BUCURESTI SMARDAN 4.

arab utonállók orvul meggyilkolták a Neshet cementgyár két zsidó munkását. A „slosim“ letelte alkalmából a palesztinai zsidó munkásság lapja, a Davar keserű hangon mutat rá arra, hogy a kormány egyáltalán nem látszik tulbulzognak lenni akkor, midőn zsidó élet kioltásának megtorlásáról van szó. A kormány viseli a felelősséget az ártatlan áldozatokért és azért, hogy a jezsuri büntény mindaddig szankciók nélkül maradt.

Jeruzsálem, május 15. A Jewish Agency végrehajtó bizottsága átnyújtotta a palesztinai kormánynak az 1930 évről szóló jelentését, amelyet a palesztinai kormány a Népszövetség júniusi ülészaka elé fog terjeszteni. Az Executivének a Simpson jelentésre adott válasza a jövő hét folyamán jelenik meg Londonban.

Genf, május 15. A svájci cionista szervezet a napokban tartotta meg 37-ik konferenciáját. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben elégtellen veszik tudomásul a Macdonald levél tartalmát és bizalmat szavaznak Weizmann Chaimnak. A revizionista delegátusok nem vettek részt a konferencia munkálataiban. A revizionisták már az első ülésen elhagyták a konferenciát, miután azon javaslatukat, hogy dr. Becker klacionista delegátus referátumát egy revizionista delegátus referátumával cseréljék ki, nem fogadták el a konferencia.

Ferdinand bolgár excár a német köztársaság „nyugdíjasa“

Egy berlini folyóirat leleplezései a bolgár excár titkos pénzáttalásairól

Berlin, május 15. A „Das Tagebuch“ című berlini hetilap, amely elsősorban hozta nyilvánosságra azokat az adatokat, amelyek Ferdinand bolgár excár milliós átutalásainak összegét tartalmazták, legutóbbi számaiban folytatja leleplezéseit. Mint most kiténik, 1915-ben a francia és német pénz között valóságos verseny indult el, mely a gorlicai ütközet után a márka győzelmével végződött. Iswolsky 1915 augusztus végén táviratot intézett Poincaréhoz, amelyben kijelentette, hogy Ferdinand ingadozásainak legfőbb oka a 25 millió franknyi értéket képviselő birtok, amely az akkori osztrák-magyar monarchiában fekszik és hogy Ferdinand ezen birtok elvesztésétől tart. Ezen időben II. Vilmos megbízásából egy mecklenburgi herceg utazott le Szófiába s ennek sikerült is az excár aggodalmát eloszlatnia. Valószínűleg teljes kártalanítást ígért Vilmos követe a cárnak arra az esetre, ha birtokkomplexumát valamiképpen elkobozná. Ezen az alapon emelt Ferdinand igényeit Németországgal szemben. A „Das Tagebuch“ egy korábbi számaiban megállapítja, hogy mértékadó berlini bankkörökből szakadatlanul exponáltak magukat egyesek, hogy Ferdinand excár kézhez kapja „követeléseit“. Ez az állapot egyébként Ferdinand excár szerencsétlenül végződő inflációs üzleteire vezetődik vissza. A német birodalom valóságos finanszírozta az excár spekulációját és kerülőutakon fizették ki a vagyonukat kitévő összegeket a német bankoknak. Azonkívül a „Das Tagebuch“ rámutat arra, hogy Ferdinand excár ismételt bejelentett memoárjai még mindig nem láttak napvilágot. Valószínűleg abban az időben, amikor a nyugtákat aláírta, kijelentette, hogy minden „irói“ tevékenységtől tartózkodni fog és így politikai pikantériákra és hasonló szenzációkra nem igen fog sor kerülni. Ilyenformán végül megállapítható, hogy Ferdinand excár a német köztársaság „nyugdíjasa“ vált. Nyugdíjat kap, fizetést azért, hogy másoknak nyugtot hagyjon.

Kövér Gusz a hadbíró

A vádirat felolvasása kihallgatását kezdte a bíróság. Kövér Gusz a hadbíró. A vádirat felolvasása kihallgatását kezdte a bíróság. Kövér Gusz a hadbíró. A vádirat felolvasása kihallgatását kezdte a bíróság. Kövér Gusz a hadbíró.

Elnök: Miért nem látta a vádiratot a határrendőrség? Vádlott: Az utlevéltörvény alapján állította be a vádiratot. Elnök: A vádirat szerint a vádlott a határrendőrséget is megfélemlítette. Vádlott: Ez nem felel meg a tényeknek. Elnök: Egyébként ez nem a vádlott feladata. Vádlott: Az utlevéltörvény alapján állította be a vádiratot.

Elnök: A vádirat szerint a vádlott a határrendőrséget is megfélemlítette. Vádlott: Ez nem felel meg a tényeknek. Elnök: Egyébként ez nem a vádlott feladata. Vádlott: Az utlevéltörvény alapján állította be a vádiratot.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉRE
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Briand véglegesen lemondott a külügyminiszteri tárcáról

Briand Genfben csak az Európa-bizottság ülésezésének végéig várja be. Amerikában nagy lehangoltságot keltett Doumer elnökké választása

Párizs, május 15. Briand a minisztertanács mai ülésén előterjesztette a külügyminiszterségről való lemondását. Elhatározását azzal indokolta, hogy a versaillesi választási események érzése szerint kötelességévé teszi, hogy a külügyminiszterséget a miniszterelnök rendelkezésére bocsássa. A minisztertanács egyhangulag Briand maradását kérésével mellett határozott. Különösen az Európa-bizottsági elnöki tisztét hozták fel előtte, amiért szükségesnek látják a fontos genfi tanácskozások előtt Genfbe utazását. Briand az egyhangú óhajnak engedett és este fél tizkor Francois Poncet államtitkár, francia másoddelegátus kíséretében elutazott Genfbe. Egyes esti lapok szerint Briand rövidesen mégis megvált a külügyi tárcától. Politikai körökben is az a hír járja, hogy Doumer elnök hivatalba lépésekor, június 13-án a kormány formális leköszönése alkalmával, Briand ne tér vissza többé a Quai d'Orsayra.

A francia jobboldali lapok szerint

Briand lemondása véglegesnek tekinthető. A külügyminiszter Genfben csak az Európa-bizottság ülésezésének végéig várja be s a népszövetségi tanácsülés előtt visszatér Párizsba, de nem veszi át újra a Quai d'Orsay vezetését. A jobboldali sajtóorganumok valószínűnek tartják, hogy ideiglenesen Laval miniszterelnök fogja ellátni a külügyi tárca ügyeit.

Párizsi politikai körökben általában meg vannak győződve arról, hogy Doumer június 13-i hivatalba lépése után helyén fogja hagyni a jelenlegi kormány minisztereit.

Briand Genfben is hangoztatta az újságírók előtt, hogy az Európa-bizottság elnöki tiszte személyének szolt s ezért érkezett az ülészakra, de külügyminiszterségről történt lemondását nem vonta vissza.

Washington, május 15. Doumer elnökké választása óriási meglepetést és csalódást keltett, mert mindenki Briand győzelmére volt elkészülve.

Még mindig nem találták meg a jezsuri zsidó munkások gyilkosait

Husz zsidó család az arabok meghívására visszatér Hebronba, csaknem két évi távollét után

Jeruzsálem, május 15. Az 1929. évi zavargások után Hebron életben maradt zsidó családjai valamennyien elhagyták a várost és az ország különböző helyein kerestek menedéket. A zsidó Távirati Iroda jelentése szerint a hebroni arabok vezetői azt a kérést intézték a palesztinai zsidóság vezetőihez, hogy vegyék rá az elmenekült zsidókat a városba való visszatérésre.

Ennek megfelelően a jövő hét folyamán 20 zsidó család fog Hebronba visszaköltözni. Valamennyien székföld zsidók, akik a Chaluka támogatásával tartják fenn magukat. A visszatérők remélik, hogy a palesztinai hatóságok gondoskodni fognak vagyoni és életbiztonságukról.

Jeruzsálem, május 15. Harminc nap telt el azóta, hogy Jezsur közelében

Folyó hó 16-án, szombaton este **megnyílik** a régi „Ferencz József“ kávéház helyén, Calea Regele Ferdinand 38. szám alatt a

FERDINAND KÁVÉHÁZ

Redukált árak
Hidrog buffet!
Színházi vacsora
FAJBOROK!

teljesen új berendezéssel, világvárosi stílusban. — Az előkelő közönség találkozóhelye lesz ez a szolid, disztinált lokál.
— Esténként **BALOGH LAJCSI** világhírű cigányprimás és zenekara hangversenyez.
Uj modern tekeasztalok. — Külön „RUMMY“-terem. A tisztelt közönség becses pártfogását kéri:
SZENES ÉS SZINETÁR
tulajdonosok

Kövér Gusz a hadbíró

Enyhítő kör

Cluj-Kolozsvár, P. tudósítójától). P. órákor nagy érdek meg a kolozsvári Gusztávnak, a mag rég lemondott társ perét. Megemlékezett váradí hatóságok j hadbírósi ügyész iratban foglalta határátlépési ügyét lon keresztül az i változtatást illeti szemben a vádirat el a határátlépési v lottat az utlevéltör alapján állította be vizsgálat.
A vádlottat már fegyveres őrs kísérelt a törvényszék ép táv kis, sovány terr ember. Állat barna k megjelenésén annak dantériája látszik, a rülmények között is külsejére. A tárgya dr. Bartha Ignáccal. A tárgyalótermet ságrók töltik meg. N lozsvári román lapok sajtó munkatársai i gyalásra.

Félkilencor vonu Az ügyészi szék Ar nai ügyesség főügy el. Baciu főhadnagy nem tudó vádlott me repét.

A személyi adatok i veanu hadbírósi i vádiratot, mely Kövér életi szereplését ma azon keresztül olyan ver Gusztávot, miszer ban levő Magyar Szó resztül hónapokon át reviziója érdekében. A lap sorozatos támadás politikai vezetőségé nyének ellen. Ezeket Kövér Gusztáv írta, r ma. Előadja a vá Gusztáv szabálytalan Budapestben, amelyet rium megsemmisített. kalmával Kövér elrejt pár nap mulva a meg el, a hatóságok meg pestre utazott. A biha a robogó vonatra ugr rülte a határörök figy utlevéltörvény 8-ik p kéri Kövér Gusztáv el ba Kövér Gusztáv nem em Nagyszalontán ké amikor is a határrend

Kövér Gusz a hadbíró

A vádirat felolvasása kihallgatását kezdte a bíróság. Kövér Gusz a hadbíró. A vádirat felolvasása kihallgatását kezdte a bíróság. Kövér Gusz a hadbíró.

Elnök: Miért nem látta a vádiratot a határrendőrség? Vádlott: Az utlevéltörvény alapján állította be a vádiratot. Elnök: A vádirat szerint a vádlott a határrendőrséget is megfélemlítette. Vádlott: Ez nem felel meg a tényeknek. Elnök: Egyébként ez nem a vádlott feladata. Vádlott: Az utlevéltörvény alapján állította be a vádiratot.

Elnök: A vádirat szerint a vádlott a határrendőrséget is megfélemlítette. Vádlott: Ez nem felel meg a tényeknek. Elnök: Egyébként ez nem a vádlott feladata. Vádlott: Az utlevéltörvény alapján állította be a vádiratot.

Kövér Gusztáv irredenta vádakkal komplikált határátlépési pere a hadbíróóság előtt

Nyolc hónapi börtön büntetésre ítélte a hadbíróóság tiltott határátlépésért Kövér Gusztávot

A védőügyvéd szerint Reu rendőrkesztor személyes bosszujának műve volt a Kövér Gusztáv ellen indított kampány. Az ügyész kijelentette, hogy Kövér Gusztáv kémskedett Magyarországnak

Enyhítő körülmények betudása nélkül hozta meg az ítéletet a hadbíróóság

Ciuj-Kolozsvár, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától). Péntek reggel félkilenc órakor nagy érdeklődés mellett kezdte meg a kolozsvári hadbíróóság dr. Kövér Gusztávnak, a magyarpárti tagozat nemrég lemondott társelnökének határátlépési perét. Megemlékeztünk arról, hogy a nagy váradi hatóságok jelentéseinek nyomán a hadbíróósági ügyészség nyolcoldalas vádiratban foglalta össze Kövér Gusztáv határátlépési ügyét és ezen a nyolc oldalon keresztül az irredenta vád minden változatával illeti Kövér Gusztávot. Ezzel szemben a vádirat alig négy sorban intézi el a határátlépési vétséget, holott a vádlottat az utlevéltörvény 8-ik paragrafusában állította bíróság elé az előzetes vizsgálat.

A vádlottat már reggel nyolc órakor fegyveres őr kísérete mellett szállították át a törvényszék épületéből. Kövér Gusztáv kis, sovány termetű, intelligens arcu ember. Állat barna kecskeszakáll köríti és megjelenésén annak az embernek a pedantériája látszik, aki a legnehezebb körülmények között is gondot tud viselni külsőjére. A tárgyalás megkezdése előtt dr. Bartha Ignáccal, védőjével beszélget. A tárgyalótermet katonatisztek és újságírók töltik meg. Nemcsak az összes kolozsvári román lapok, hanem a bukaresti sajtó munkatársai is felvonultak a tárgyalásra.

A vádirat

Félkilencor vonult be a hadbíróóság. Az ügyészi széklet Arama őrnagy, a katonai ügyészség főügyész helyettese foglalja el. Baciu főhadnagy tölti be a románul nem tudó vádlott mellett a tolmács szerepét.

A személyi adatok felvétele után Craioveanu hadbíróósági jegyző felolvasta a vádiratot, mely Kövér Gusztáv egész közéleti szereplését magában foglalja és azon keresztül olyan vádakkal illeti Kövér Gusztávot, miszerint ez a tulajdonában levő Magyar Szó című napilapon keresztül hónapokon át izgatott a határok revíziója érdekében. A vádirat szerint a nap sorozatos támadást vezetett a román politikai vezetők ellen és a közintézmények ellen. Ezeket a cikkeket részben Kövér Gusztáv írta, részben pedig sugalmazta. Előadja a vádirat, hogy Kövér Gusztáv szabálytalan utlevéletet szerzett Budapesten, amelyet a belügyminisztérium megsemmisített. A házkutatás alkalmával Kövér elrejtette az utlevélet és pár nap múlva a megsemmisített utlevélet, a hatóságok megkerülésével. Budapestre utazott. A biharpüspöki állomáson a robogó vonatra ugrott fel és így elkerülte a határőrök figyelmét. A vádirat az utlevéltörvény 8-ik paragrafusában állítja Kövér Gusztáv elítélését. Az országban Kövér Gusztáv nem Biharpüspök, hanem Nagyszalontán keresztül tért vissza, amikor is a határrendőrség letartóztatta.

Kövér Gusztáv tagadja a terhére rótt bűncselekményt

A vádirat felolvasása után Kövér Gusztáv kihallgatását kezdte meg az elnök. A feltett kérdésekre Kövér kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert azok a vádak, amelyek miatt bíróság elé állították, nem jelentenek törvényszegést. Az az utlevél, amellyel elutazott, még ma is érvényben van. Elnök: Miért nem láttamoztatta akkor utlevélét a határrendőrségnél? Vádlott: Az utlevelek láttamozását a határrendőrség úgy végzi, hogy minden egyes utastól a vonatban veszi el az utlevélet. En helyet foglaltam egy fülkében, és ott olvastam, a vonat elindult és én elmentem a határt anélkül, hogy valaki is észlelte volna utlevéletem.

Elnök: A vádirat szerint, ön a robogó vonatra ugrott fel. Vádlott: Ez nem felel meg a valóságnak. Egyébként ez nem is lehetséges, mert a vonat mellett állandóan fegyveres határőrök állnak, akik ezt nem nézik el.

Elnök: Miért nem adta ki a rendőrségnek az utlevéletét, amikor az házkutatást tartott önnél?

A rendőrségnek nem volt joga elkobozni az utlevélet

Vádlott: A rendőrségnek nem volt joga az utlevéletem elkobozni. Az utlevél megsemmisítéséhez csak írásbeli bírói végzés, vagy belügyminisztériumi döntés szükséges.

Ügyész: Miért tért Nagyszalontán vissza, holott Biharpüspökön hagyta el az országot?

Kövér: Nagynéném Békéscsabán lakik, ott látogattam meg és ezért jöttem a rövidebb úton.

Dr. Bartha Ignác védőügyvéd: Igaz-e, hogy ön kérvényt intézett a belügyminisztériumhoz a házkutatás után, amelyben arra kért felvilágosítást, hogy az utlevele meg van-e semmisítve, vagy sem?

Vádlott: Ezt a kérvényt elküldtem, de választ a mai napig sem kaptam rá.

Ezután Bartha ügyvéd a következő kérdést teszi a vádlottnak:

„Reu kesztor személyes ellenségem“

— Milyen volt a viszony Reu rendőrkesztor és ön között?

Arama királyi ügyész tiltakozását jelenti be a kérdés feltevésére. Hangsúlyozza, hogy a vádlott nem Reu prefektus, hanem Kövér Gusztáv és nincsen célja annak, hogy olyan személyeket keverjenek be a perbe, akiknek a per anyagához nincsen semmi közük.

Rövid vita után dr. Bartha megismétli a kérdését, melyre Kövér a következőket feleli:

— Az egész meggyében közismert, hogy Reu kesztor személyes ellenségem.

Az ügyész a legsúlyosabb büntetést kéri

Arama őrnagy tartotta meg ezután a beszédét. Megállapította a királyi ügyész, hogy Kövér Gusztáv fizetett kémje volt Magyarországnak és a Magyar Szót a budapesti kormány pénzén tartotta fenn. Ez a lap a hazaárulással egyenértékű izgatást követve el azzal, hogy propagandát végzett a határok kiigazítása érdekében. Kövér Gusztáv a spiritus rectora ennek a lapnak és éppen azért határátlépési kihágását egészen más szemüvegen kell nézni, mint a hasonló eseteket. Kéri a vádlottnak súlyos megbüntetését, enyhítő körülmények figyelembe vétele nélkül.

Egy tipikus atmoszféra-per

Dr. Bartha Ignác védőügyvéd logikus fejtegetéssel világított rá a Kövér ellen felhozott vádak igaztalanságára.

— Egyike a legtípikusabb atmoszférapereknek Kövér Gusztáv kálváriája, — mondotta Bartha Ignác. Reu kesztor és Kövér Gusztáv között régi ellenségeskedés lappang és Reu hivatalos hatalmát felhasználva, ezzel a perrel boszulta meg magát Kövéren.

Bartha ezután felolvassza részleteket abból a jelentésből, amelyet Reu rendőrkesztor küldött a hadbíróósághoz Kövér kihágásáról. Ebben a jelentésben olyan

gyűlölettel szavak és valóságos átkozódások vannak, amelyek sehogysem illenek egy objektív rendőri jelentés sorai közé. „Ez a mocskos tollu egyén, akinek csak a szemtelen típus...“ „Ez a mindenre kapható egyén...“ „Ez ehhez hasonló szavak fölös számban szerepelnek Reu rendőrkesztor rendőri jelentésében. A jelentés befejezése azonban még ezeket a szavakat is tullicitálja. Reu formálisan megátkoz mindenkit, aki védelmébe veszi Kövért. „Szálljon átok arra, aki a nemzetnek ezt az ellenségét védelmébe veszi. Felhívom a hadbírákat, hogy Kövér egyike a legveszedelmesebb embereknek, akikkel szemben meg kell változtatni az ország törvényeit a nemzet védelmében“.

— Ime — mondotta Bartha védő — ilyen objektivitással és ilyen nyilvánvaló mentalitással kezelték Kövér Gusztávot ebben a semmitmondó határátlépési kihágásban. Majd rátért az utlevél kérdésére és kijelentette, hogy a belügyminisztériumnak azt a rendelkezést, mely szerint el kell kobozni Kövér Gusztáv utlevélét, Reu kesztor rosszindulatú jelentései alapján adták ki. Az utlevél elkobozása törvénytelen volt. Ha egy okiratot elkoboznak, azt előbb a Monitorul Oficialban kell közzélni és az összes formásokat be kell tartani. Miután ezeket a formalitásokat nem tartották be, Kövéreknek szerzett joga volt az utlevélhez.

Mit büntet a 8-ik paragrafus

Boncolta ezután a védőügyvéd az utlevéltörvény 8-ik paragrafusát, mely azokat bünteti három hónaptól egy évig terjedő börtönnel, akik nem a törvényben meghatározott áthaladó állomásokon lépik át a határt. Kövér Gusztáv pedig a vonaton mindenki szemelátára utazott el és azt az egyetlen hibát követte el, hogy nem láttamoztatta a határrendőrségen az utlevélét. Erre vonatkozólag pedig egyetlen törvényparagrafus sem intézkedik.

Végezelményben dr. Bartha védeciének felmentését kéri.

8 havi börtön, enyhítő körülmények betudása nélkül

Ezután a hadbíróóság tanácskozássra vonult vissza és szótöbbséggel nyolc havi börtönbüntetésre ítélte el Kövér Gusztávot. A hadbíróóság enyhítő körülményeket nem vett tudomásul. Dr. Bartha Ignác védeci nevében felfolyamodással élt.

Hitler legújabb pálfordulása: A pápa utján akarja kiengesztelni Brüning kancellárt

A német ellenzéki lapok a Hitler-Brüning koalíció lehetőségéről

Berlin, május 15. A Vorwärts jelenti, hogy a külügyminisztérium közvetített Hitler követének, Göringsnek a pápánál való látogatása ügyében. Göringet Hitler küldte a pápához, hogy biztosítsa a katolikus egyházat a nemzeti szocialista párt lojalitásáról és hogy ezáltal utját egyengetse a Brüninggel való hivatalos kiengesztelődesnek. Más berlini ellenzéki lapok úgy értesülnek, hogy Hitler követé-

nek látogatása a pápánál közvetlen előjártáka a Brüning-Hitler koalíciónak. Hitler lapjában, a Völkische Beobachterben valóban csak néhány nappal ezelőtt Georg Strasser tollából cikk jelent meg, amelyben a nemzeti szocialisták különböző ígéreteket tesznek a kormányynak a jövőre nézve. Így Strasser kiltatásba helyezte, hogy a nemzeti szocialista párt hajlandó hozzájárulni a különböző állami

szervezetek megkötéséhez. Strasser mellett Németországnak a Vatikánnal tervezett konkordátumára gondol. Brüningnek nem volna többsége a katolikus egyházzal kötendő szerződésessel, csakis a nemzeti szocialisták segítségével, miután a szocialdemokraták, akik egyébként a kormányra szavaznak, ebben az esetben nem volnának hajlandók a kormányt támogatni.

A mexikói zsidóság helyzete napról-napra kritikussabbá válik

Fenyegető levelekkel árasztják el a zsidó kereskedőket

Mexikó, május 15. A Newyorkon keresztül érkező jelentések arról számolnak be, hogy a mexikói zsidóság helyzete napról-napra kritikussabbá válik. Az antiszemita agitáció egyre kevésbé válogat eszközeiben és ma már arról van szó, hogy a zsidóság életbiztonsága forog komoly veszedelemben. Igen sok zsidó kereskedő fenyegetőlevelet kapott, amelyben felszólítják, hogy 24 órán belül hagyják el Mexikó területét, mert „ellenkező esetben holttestüket fogják otthonukba vissza szállítani“.

Ha a köztársasági elnök is antiszemita

A mexikói zsidóság körében az antiszemita agitáció következtében leirhatatlan elkeseredés és izgalom lett urrá. Az amerikai követ interveniált a fenyegetett zsidók érdekében, ez a közbelépés azonban egyelőre teljesen eredménytelen maradt. Az északamerikai illetőségű zsidók türelmetlenül várják az amerikai zsidóság mire 48 órai fogság után szabadlábra

segítségét. A zsidóság vezetői küldöttséggel akarták Rubio köztársasági elnököt felkeresni, hogy tiltakozzanak az excessusok ellen és védelmet kérjenek, az elnök azonban nem fogadta a küldöttséget.

Ez a brüszk gesztus csak fokozta természetesen a mexikói zsidóság elkeseredését. A zsidó vezetők memorandumot juttattak el az elnökhöz, rámutatva arra az elkeseredésre, amely a zsidó lakosság körében a zsidó kereskedők elűzése és a zsidóellenes propaganda következtében uralkodik. Kéri az elnöktől a zsidó kereskedők ellen kiadott intézkedések felfüggesztését és a zsidóellenes bojkott megszüntetését.

Tönkreteszik a zsidó kereskedőket

A Vera Cruzei amerikai zsidó kereskedelmi kamarához beérkező jelentések szerint több zsidó kereskedőt letartóztattak. A letartóztatottak kimutatták, hogy szabályszerű tartózkodási engedélyük van, amely 48 órai fogság után szabadlábra

helyezték őket, ugyanakkor azonban 48 pezo pénzbüntetéssel sújtották őket. Ez a büntetés egyértelmű a kereskedők teljes anyagi összeomlásával, miután egy zsidó kereskedő egész üzleti tőkét nem haladja meg az átlagban a 200 Pezot.

Danzig, május 15. A danzigai mexikói konzul jelentést tett kormányának arról, hogy a mexikói zsidó ellenes intézkedések és kilengések Danzigban igen kellemetlen impressziót váltottak ki. A jelentés rámutat arra, hogy amennyiben ezek a kilengések tovább tartanak, úgy Mexikó külkereskedelmét komoly veszedelem fenyegeti.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van az ilyen természetes

Bikszádi vizez
Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

1931. május 16.

al meggyilkolták a két zsidó munkálaté alkalmából a nkásság lapja, a n mutat rá arra, általán nem látni akkor, midőn ak megtorlásáról viseli a felelősséget azert, ntény mindedig adt.

s 15. A Jewish bizottsága átnyuj-kormánynak az entését, amelyet a y a Népszövetség fog terjeszteni. Simpson jelentésre hét folyamán je-

A svájci cionista n tartotta meg Határozati ja- amelyben elégté- nál a Macdonald zalmat szavaznak k. A revizionista tek részt a konfe- n. A revizionisták elhagyták a konfe- zionista delegátus izionista delegátus eljék ki, nem fo- ia.

Bolgár excár köztársaság elnöke

leplezése a bolgár zátutalásairól

A „Das Tagebuch“ amely elsőiben azokat az adatokat, bolgár excár milliót tartalmazták, legytartja leplezéseit. 15-ben a francia és lóságos verseny in- ceit ütközet után a égződött. Iswolsky n táviratot intézett n kijelentette, hogy inak legfőbb oka a tétet képviselő bir- ri osztrák-magyar és hogy Ferdinand tól tart. Ezen idő- sából egy mecklen- le Szófiába s ennek aggodalmát elosz- teljes kártalanítást a cárnak arra az alexumát valamikép- n az alapon emelte émetországgal szem- h“ egy korábbi szá- hogy mértékadó ber- akadatlanul exponál- hogy Ferdinand ex- vetéseit“. Ez az rdinand excár szeren- ációs üzleteire veze- t birodalom valóság- excár spekulációték ki a vagyonaikat, német bankoknak. Tagebuch“ rámutat d excár ismételtén i még mindig nem alószínűleg abban az ygtákat aláírta, ki- den „irói“ tevékeny- fog és így politikai- asonló szenciációkra kerülni. Ilyenformán b, hogy Ferdinand tsaság „nyugdíjasá-“ fizetést azért, hogy agyjon.

ÜZLET LELKE UJ KELETBEN

A zsidó-arab ellentéteket az angol közigazgatás idézte elő Palesztinában

James Rotschild báró lesz Weizmann Chájim utódja

Ujra megindulnak a tárgyalások a Jewish Agency és az angol kormány reprezentánsai között. Az arabok hivatalosan is hajlandók felvenni a tárgyalásokat a kormánnyal. Dr. Hertz londoni fő-rabbi éles támadást intézett a palesztinai kormány ellen a Mizrahi londoni konferenciáján

Cluj-Kolozsvár, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A cionista politika homlok terében ezidőszakra az angol kormányval való tárgyalások váratlan megszakadása folytán beállott politikai problémák, valamint a Weizmann lemondásával aktuálisá vált vezetési kérdés áll. Megírta az Uj Kelet, hogy az országfejlesztési terv körül lényeges differenciák merültek fel az angol kormány és a Jewish Agency reprezentánsai között. A kormány ugyan is leszögezte azon álláspontját, hogy az országfejlesztési alap elsősorban a földnélküli arabok letelepítését kell szolgálja és a tárgyalások kiindulási pontját elsősorban az országfejlesztési bizottság összetételének kérdése kell képezze. Ezzel szemben Weizmann Chájim azon véleményének adott kifejezést, hogy a Jewish Agency mindenképp ismerni akarja az országfejlesztési tervet minden részletében és csak az ezzel kapcsolatos kérdések tisztázása után hajlandó a bizottság kérdéséről tárgyalni. Ezen a ponton hiúsultak meg a tárgyalások.

Ujra megindulnak a tárgyalások a Jewish Agency és az angol kormány között

A Zsidó Távirati Iroda legutóbbi jelentése szerint nincsen szó a tárgyalások végleges megszakadásáról, hanem az igazság az, hogy a tanácskozások egy kritikus ponthoz jutottak, amely szükségessé tette azoknak félbeszakítását, hogy mindkét félnek alkalma legyen a tárgyalások anyagát megvizsgálás tárgyává tenni. A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint az angol kormány és a Jewish Agency reprezentánsai a közeli napokban újra felveszik a további tárgyalások fonalát.

Ez a hír érthetően enyhülést váltott ki az aggasztó politikai helyzettel kapcsolatosan s így újra felülkerekedett az a remény, hogy a júniusban összeülő kongresszus előtt sikerülni fog, ha nem is végleges formában, de bizonyos gazdasági kérdésekben tisztázni az angol kormány és a Jewish Agency közötti problematikus helyzetet.

Az angol közigazgatás kreálta a zsidó-arab ellentéteket

A zsidó-arab kérdéssel kapcsolatosan rendkívül érdekes viták folytak az utóbbi napokban egy sajtóban, mint az illetékes politikai körökben. A palesztinai sajtó által kreált közvéleményben általánossá váltak az a felismerés, hogy a zsidó-arab ellentéteket tulajdonképpen nem is az arabok, hanem elsősorban a palesztinai angol közigazgatás kreálta és a magasrangú palesztinai tisztviselők magatartása hevitette az arabok harciasságát. A palesztinai sajtó nyíltan hangoztatja, hogy a főkérmányzó volt az, aki elgáncsolta Weizmann és az arab vezetők találkozását, valamint Weizmann tranzjordániai útját is, amely az Abdulah emirrel való tanácskozásokat célozta.

Hertz főrabbi megrázó beszéde

Az angliai Mizrahi szervezet Londonban megtartott konferenciáján dr. J. H. Hertz, Anglia főrabbi megrázó beszédben támadta a palesztinai kormányt, amely a Macdonald-levél megjelenése után is nyíltan a Zsidó Nemzeti Otthon felállítására ellen dolgozik. A palesztinai közigazgatás tisztviselői — mondotta Hertz főrabbi — tizenkét éve szabotálják a Zsidó Nemzeti Otthont és ezen magatartásukat megőrizték az első, második és a harmadik arabzavargások idejében is, sőt mind a mai napig.

A mizrahi konferencia egyébként igen erőteljes határozatot hozott. Ebben leszögezi, hogy a Macdonald-levél nem lehet úgy tekinteni, mintha az a Fehér Könyv sérelmes intézkedéseinek visszavonásával lenne azonos. Ennek jegyében a konferencia felszólította a mizrahi delegátusokat, hogy a legközelebbi kongresszuson követeljék mindazon politikai nyilatkozatok módosítását, amelyek a Zsidó Nemzeti Otthon megteremtése ellen

irányulnak és aktív politikát követeljenek a mandatárius hatalomtól a Zsidó Nemzeti Otthon megvalósítása érdekében.

Az arabok és az angol kormány

Az arab sajtó lehiggadt hangnemből kommentálja az eseményeket és szintén a kormány kezében látja a helyzet megoldásának kulesát. A Sowt el Aschab című arab lap egyik legutóbbi számában nyíltan rámutat arra, hogy az angol kormány kezében van letéve a Palesztina-problémák komplexumának felülvizsgálása és a megoldás lehetősége. A lap kifejti, hogy a palesztinai arab vezetők nem szabotálják az angol kormánnyal való tárgyalásokat. Az új politikai adottságok lehetővé teszik az arab vezetők számára, hogy a közeli napokban hivatalos formában is felvegyék a tárgyalásokat a kormánnyal.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a kormány közölte az arab exekutívával, hogy rövidesen megalakítja az országfejlesztési bizottságot, amelynek elnöke egy angol tisztviselő lesz. A bizottságban egy arab és egy zsidó tanácsadó is helyet fog kapni.

A Near est and India vezércikkben foglalkozik az arab-zsidó problémával és rámutat, hogy Anglia eddig passzív magatartást tanúsított ebben a kérdésben. Az országfejlesztési terv felvetése azonban egy aktív politika kezdetét sejteti, amely alkalmas arra, hogy a gazdasági kérdésekben keresztül előmozdítsa a két nép közötti közeledést.

James Rotschild lesz a Jewish Agency elnöke?

A kongresszus küszöbén a cionista kö-

roket különösen a világszervezetben előállott vezetési kérdés foglalkoztatja. A Hajnt jeruzsálemi tudósítás alapján közli, hogy Weizmann hónapok óta tárgyalásokat folytat báró Rotschild Ödönnel, hogy annak fia, James Rotschild vállalja el a Jewish Agency elnöki méltóságát. Rotschild Ödön báró eleinte elzárkózott Weizmann kívánsága elől, az utóbbi napokban azonban hajlandónak bizonyult Weizmann javaslatát akceptálni.

A cionista vezetőkörökből származó értesülések szerint Weizmann Chaim egy koalíciós exekutívára vonatkozó javaslatot fog beterjeszteni a júniusi kongresszus plénuma elé. Állítólag a javaslat James Rotschildot és Herber Sámuelét állítja az exekutívé élére, míg Pinchas Ruttenberg az alelnöki tisztséget fogja betölteni, ezenkívül az új exekutívé tagjai lesznek: M.M. Ussiskin, Artur Huppín, Jacob Schapira és dr. Abraham Schalom Jehuda, aki az arab kérdések ügyvivője lesz. A cionista világszervezet élére állítólag Nachum Szokolow és Brodetsky professzor vannak kiszemelve. Weizmann professzor nem lép be az exekutívébe, de hajlandónak mutatkozik arra, hogy segítségére legyen az új vezetőségnek a politikai problémák megoldásában.

Ezt a kombinációt azonban csak fenntartással közöljük és be kell várjuk az illetékes körök megerősítését. Eppen ezért időszertelesen már eleve is véleményem nyilvánítani ezzel a kombinációval kapcsolatosan, annál is inkább, mert az angol kormánnyal küszöbön levő tárgyalások kimenetele is fontos szerepet fog játszani a vezetőség kérdésének megoldásában. (d. h.)

Egyelőre csak fejtelenséget eredményezett az új időszámítás

Az alkalmazottak és munkaadók a munkaidő megváltoztatását kérik

Cluj-Kolozsvár, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amunkaügyi minisztérium rendeletének megfelelően az elmúlt éjszákát egy órával meghosszabbították és ezzel Romániában ismét bevezették a közép-európai időszámítást. Az új órarend Kolozsváron meglehetősen zavart, fejtelenséget idézett elő. Az iskolák reggel hét órakor kezdték meg a tanítást, az állami hivatalokban ugyanakkor kezdődött meg a munka.

Ezzel szemben a magánvállalatok a régi órarendhez alkalmazkodva, csak nyolc órakor álltak munkába, ugyancsak nyolc órakor nyitották ki az üzleteket is. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak körében emiatt nagy az elkésztettség. A régi munkabeosztás fenntartása ugyanis azt jelenti, hogy tulajdonképpen este nyolcig kell dolgozni, amikor már

sötétedik és így nem tudják a nap hátralévő részét üdülésre és szórakozásra kihasználni.

A magánalkalmazottak éppen ezért azt kérik, hogy a magánvállalatok és az üzletek héttől tizenkettőig és kettőtől hatig dolgozzanak, mindaddig, amíg a jelenlegi órarend érvényben marad. A munkaadók részéről ugyancsak hajlandóság mutatkozik az eddigi időbeosztás megváltoztatására, annál is inkább, mert az állami hivatalok és az iskolák új időbeosztásával amugyis megváltozott az élet ritmusa, amelyhez alkalmazkodni kénytelenek. Mindenesetre szükséges volna ezt a kérdést általános és az egész országra érvényes intézkedéssel szabályozni. Ez a feladat a munkaügyi minisztériumokra és munkaügyi inspektorátusokra vár.

A hadseregszállító szénaügynök okirathamisítási pere a törvényszék előtt

Cluj-Kolozsvár, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék első szekciójának Pastia tanácsa előtt ma érdekes okirathamisítási per folytatása vette kezdetét. Hellmann Miksa kolozsvári kereskedő okirathamisítás című bünvádi feljelentést tett Nemes Ioan hadseregszállító ellen, aki széna és szalma szállítványokat ad el a VI-ik hadtest parancsnokságának. Nemes Ioan tranzakciónak lebonyolítására Hellmann-tól is vásárolt szénát, amit nagyobb áron szállított a hadseregnek. A vétel megkötésénél Nemes 4000 lej ákótót adott Hellmannnak, míg a többi Hell-

mann többszöri sürgetésére sem fizette ki.

Ekkor Hellmann polgári uton eljárást indított Nemes ellen, aki azonban a törvényszéken nyugtát mutatott föl 14000 lejről. A bíróság az összes főrumokon elutasította ennek a nyugtának alapján Hellmann, aki tüzetesen megvizsgálva a nyugtát, megállapította, hogy azt Nemes meghamisította. A 4000 szám elé egy l-est irt, míg a betűkkel kiírt „négyezer“ elé a „tize“ szócskát írta oda. Hellmann erre megtette a bünvádi feljelentését Nemes ellen.

A törvényszék ma kezdte meg az

INGYENTÜZIFÁT

még nem kaphat, ellenben 65 lejért házhoz szállít Önnek egy mázsa aprított tiszta bükkasáb tűzifát.

FISCHER-FATELEP

TELEFON 1300

Strada Enescu 15 (Gyufagyár u.)

érdekes ügy tárgyalását. Nemes kihallgatásakor azt a kijelentést tette, hogy ő a Széchenyi téren kifizette Hellmannnak a 10 ezer lejt. Azt állítja, hogy amikor a négyezer lejt kifizette, nem is kapott nyugtát, hanem csak a 10 ezer lej kiegyenlítése után.

Hellmann kijelenti, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak. Hivatkozik dr. Kernbach törvényszéki orvosszakértőre, akinek véleménye szerint a nyugta hamisítva van. Az elnök az akták közül valóban felolvassa a szakértői véleményt, mely szerint a nyugta hamisított.

A vádlott megnevezi Bogdán és Crăciunescu tanukat, akik igazolják, hogy ő Hellmannnak kifizette a 10 ezer lejt. A két tanu azt állítja, hogy egy napon valóban látták Nemes Hellmannnal a Széchenyi téren és ekkor Nemes adott volna valami pénzt Hellmannnak.

Hellmann tagadja, hogy Nemes neki valaha is a Széchenyi téren pénzt adott volna és kijelenti, hogy a tanuk hamisan vallanak. A bíróság erre a magánvád kérésére péntekre halasztotta a tárgyalást, hogy a törvényszék dr. Kernbach véleményét is meghallgassa.

Sajó mérnökről kedvezően vallanak a tanuk a bukaresti kommunista monstre-per tárgyalásán

Bucuresti-Bukarest, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti hadbírósa ma délelőtt folytatta a szovjet kémek monstre bünperét. Mielőtt a tanúk kihallgatására került volna a sor, a védők különböző pergató kifogásokat emeltek. Így például Panu ügyvéd azt kérte, hogy az Aradi csoportját tegyék át polgári bírósághoz, miután ebben a csoportban egyetlenegy katona sem szerepel. A pergató kifogásokat a hadbírósa rövid tanácskozás után elutasította.

Ezután kezdetét vette a tanúkihallgatások. Elsőnek Sajó mérnök tanujait hallgatta ki a hadbírósa. Panaitopol mérnök a CFR egyik vezetőtisztviselője azt vallja, hogy Sajót lelkiismeretes tisztviselőnek ismertte és szoros baráti kapcsolatokat tartott fenn vele. Suttogták ugyan Sajó, hogy kommunista érzelmű, ő azonban semmivel sem adta ennek tanujelentését.

Cristea mérnök, CFR főtisztviselő, következő tanu. Ugyancsak lelkiismeretes, becsületes, megbízható embernek ismertte Elmondja, hogy egyszer hivatalos ügyben Berlinbe akarták küldeni Sajót, ez azonban semmilyen szín alatt nem volt hajlandó vállalni a megbízatást. Egyesek azt mondták Sajóról, hogy kommunista érzelmű, ő azonban ezt mindig határozottan tagadta.

A perui Limában folyik a harc sztrájkolók és a karhatalom között. New Yorkból jelentik: A perui Limában tovább tartanak a sztrájkolók és a karhatalom összeütközései. A jelentések számos halál és áldozatról tesznek említést.

Amerika eladta kivetelre szétgobnakészletét. New Yorkból jelentik: kivetelre szánt gobnakészletet sikerült majdnem teljes egészében eladni. A Fair Board nem gondol a buza sürgős piacdobására.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Leszállított árak mellett, vegyileg fest, tisztít „UNIO“ Cluj

Az

m

—

Minden

Alig két től. A szavaz Soha még vá Minden zsidó Országos Zsidó tosan teljesít lehet. Aki a sedéssel is de a zsidó listávi tási igazolván elsejei válasza

A Zsidó

Cluj-Kolozsvár

Kelet tudósító Párt erdélyi jelentheti, hogy ben egyetlen kitották volna veit. A Zsidó idő alatt valotta a zászló, vény által elő a jelölési listá dig zárt sorok déssel készülne

Ugyanez a részekben is. vinában egy p séges az önáll régi királysági dermann dr. U ki akolborította a zsidók is a Z sereglettek, a fogadták a pár

A szervezési után most a kerül a sor. N sárnap délelőtt gyűlést, amely dr. Fischer Józ

Ez a Zsidó

Erre a minden zsidó

elnök, az önnálló vezetője is rész kilenc órakor naggyűlést. Az Rados Mór igaz mányi végrehá karesti központi ismerteti a Zsidó célkitűzéseit.

Dr. me

Szilágy megye pagandamunkála az erdélyi párt mélyesen vezető löltje is a szilágy

Ujabbán a Zsidó

HOTELEK

BUCURESTI (szemben a főp alatt. Teljesen re hideg és meleg Leszá

Utazó urak és á vezményb

Az ország valamennyi megyéjében megszervezkedett a Zsidó Párt

A regátban, Beszarábiában és Bukovinában is letették az önálló zsidó listát

Minden zsidó választó váltsa ki szavazó igazolványát

Alig két hét választ el csupán június elsejétől, a képviselőválasztások napjától. A szavazóigazolványok kiosztása az egész ország területén már kezdetét vette. Soha még választás oly közelről nem érintette Románia zsidóságát, mint most. Országos Zsidó Pártnak tudnia kell, hogy az ő szavazatára is szüksége van az országban teljesíteni kötelességét. Választáspedig csak választási igazolvány alapján lehet. Aki a választási igazolványát elmulasztja kiváltani, az akármilyen lelkesedéssel is dolgozott eddig a Zsidó Párt érdekében, a legsúlyosabb bünt követi el a zsidó listával szemben. Váltsa ki tehát minden zsidó választó azonnal a választási igazolványát, hogy annak birtokában szavazhasson a zsidó listára a június elseji választásokon.

A Zsidó Párt vasárnap Nagyváradon és Aradon tart nagygyűlést

Cluj-Kolozsvár, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az országos Zsidó Párt erdélyi központi irodája büszkén jelentheti, hogy nincsen már Erdélyben egyetlen megye sem, ahol ne alakították volna meg a Zsidó Párt szerveit. A Zsidó Párt tüneményesen rövid idő alatt valamennyi megyében kibontotta a zászlóját, elkészítette és a törvény által előírt formák között letette a jelölési listákat, a zsidó tömegek pedig zárt sorokban és hallatlan lelkesedéssel készülnek fel a választási harcra.

Ugyanez a helyzet a többi ország-részekben is. Beszarábiában és Bukovinában egy pillanatig sem volt kétséges az önálló zsidó listák sorsa. A régi királyságban pedig, amióta Fildermann dr. Uniunea-ját a kormány ki akolborította a kartellből, még azok a zsidók is a Zsidó Párt zászlója alá sereglettek, akik eddig ellenségesen fogadták a párt megalakulását.

A szervezési munka imponáló sikere után most a propaganda-gyűlésekre kerül a sor. Nagyvárad zsidósága vasárnap délelőtt tart választási nagygyűlést, amelyen a központ részéről dr. Fischer József erdélyi tartományi

zatala a következő jelölő listákat nyújtották be:

Bihar megye: Dr. Fischer József, dr.

Lévay Béla, dr. Bárdos Imre, Silbermann József, Mann Adolf (Margitta), Schwarcz Jakab (a nagyváradai Poale Cedek elnöke), dr. Váradai Ödön, Leitner Zoltán és dr. Markovits Ignác.

Szamos megye: Dr. Weinberger Manó, dr. Lebovits Mór, Schwarcz Beer, Hirsch Dávid és Fülöp Sándor. Nagyküküllő megye: Dr. Sebestyén József (Cluj), dr. Fried József (Segesvár), dr. Surányi József (Meggyes) és Spitz Ruben (Meggyes).

Temes megye: Dr. Ligeti Sámuel, Rotbahr Jakab, Szenes Dezső, Márton Zsigmond, dr. Weil Adolf, Fischer Benő, Berger Arnold, Goldstein Rudolf, dr. Weiner Mór és dr. Nobel

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzen egy új előfizetőt az Uj Keletnek,

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesítse kötelességét!

Sándor.

Dr. Nobel Sándor, mint már megírtuk Szörény megyében vezetője a zsidó listának.

Az erdélyi központi irodához beérkező jelentések szerint az összes erdélyi megyékben nagy lelkesedéssel fogadták a listák letételét s már az eddigi jelekből is megállapítható, hogy az önálló zsidó lista a legnagyobb esélyekkel indul a választási küzdelmekbe.

Zsidó igazgatóságot állítanak fel a kisebbségi alminisztérium mellett?

Brandsch Rudolf alminiszter nyilatkozik a Zsidó Párt megalakításáról és a kisebbségi statutumról

Bucuresti-Bukarest, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Brandsch Rudolf kisebbségi miniszter nyilatkozott a Zsidó Távirati Iroda képviselője előtt munkaprogramjáról. Arra a kérdésre, hogy hajlandó-e a kormány a kisebbségi alminisztérium mellett zsidó igazgatóságot felállítani s hogy általában hogyan fogja a kormány a zsidó kérdéseket kezelni, a következőket mondotta:

— Természetes dolog, hogy a zsidó problémákkal szemben ugyanolyan figyelemmel leszünk, mint a többi kisebbségével szemben. A kisebbségi statutum elkészítésének kérdése csak a választások után lesz majd aktuális. A Zsidó Párt alakítása a zsidóság belügye, amellyel szemben éppen ezért nem foglalhat állást. A Zsidó Párt vezetőinek nagyrésztől azonban igen jó baráti viszonyban van és

szívesen látta volna, ha az új párt választási kartell kötött volna a kormánnyal.

Ami a zsidó igazgatóságot illeti, kijelentette Brandsch, hogy egyelőre el van foglalva hivatalának általános megszervezésével. Ha majd ezt befejezte, akkor lesz csak megállapítható, hogy felállíthat-e zsidó igazgatóságot, vagy sem. Elvileg semmi kifogása nincs a zsidó igazgatóság felállítására ellen.

Két szeszgyárat ért in flagranti Varadin ezredes a Bánságban

A minisztérium rendeletére a szeszgyárosokat szabadlábba helyezték

Bucuresti-Bukarest, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti Miscarea című lap ma feltűnést keltező cikket közöl a feketeszeszpanama vizsgálatáról. A lap szerint Varadin ezredes, a kormány teljhatalmu feketeszesz-megbizottja feketeszeszgyártás közben tettenérte a Flora és Reusz-féle szeszgyárakat. Varadin le tartóztatta a két gyárost és annál nagyobb

volt a meglepetése, amikor a pénzügy-minisztériumtól felszólítás érkezett, hogy a szeszgyárosokat bocsássa szabadon.

A Miscarea csodálkozása nem egészen jogosult, mert tudnia kell, hogy az érvényben levő szesz törvény rendelkezései szerint a feketeszeszgyártás nem képez büncselekményt, hanem csak adókihágást. A gyárosok szabadlábba helyezése nyilván

azért történt, mert fogvatartásukhoz jelenleg nincs törvényes alap.

Ugyanakkor a Miscarea csodálkozását fejezi ki afölött, hogy a kormány még nem indított eljárást Teianu volt államtitkár és Banciu pénzügyi inspektor ellen, akiknek állítólag a feketeszeszből 3 millió havi jövedelmük volt.

Briand Genfben megnyitotta az Európa-bizottság harmadik ülészakát

Henderson nagy beszédben üdvözölte Briandot. Henderson Grandival is hosszabb megbeszélést folytatott a német-osztrák vámegegyezményről

Genf, május 15. Briand reggel megérkezett a francia delegációval Genfbe. A pályaudvaron Henderson angol külügy-miniszter fogadta és üdvözölte. Délelőtt egygyedizettként Briand megnyitotta az Európa-bizottság harmadik ülészakát. A zárt ajtók mögött tartott megnyitó ülésen Briand élénk tetszés közepette ismertette az eddigi munkát, amely a bizottság megszerezte magának a létjogsultság elismertetését.

Henderson Briand megnyitóját után a megjelent összes delegátusok képviselőiben üdvözlő szavakat intézett Briandhoz, akinek népszövetségi és európa-bizottsági érdemeit méltatta. Briand meghatótt szavakkal mondott köszönetet.

Ezután áttértek az ülészak napirendjének megállapítására s utána belső szervezeti kérdésekkel foglalkoztak.

Délután a fődelegátusok magánmegbeszéléseket folytatnak Európa jobb gazdasági megszervezéséről és a német-osztrák vámegegyezmény tervéről. A bizottságban csak holnap kerül sor a gazdasági kérdések megtárgyalására, mert az oroszországi delegáció reggel érkezik Genfbe.

Az osztrák népszövetségi kölcönt garantáló hatalmak ellenőrző bizottsága ma ülésre ült össze Brocchi olasz fődelegátus elnöke alatt, hogy a német-osztrák vámegegyezmény tervezetének ügyével foglalkozzék. Egyidejűleg a nemzetközi ag-

rárhitelek ügyében kiküldött albizottság befejezte munkálatait. Jelentését az Európa-bizottság elé terjesztik.

Henderson tegnap ebédre vendégül látta Grandit s vele hosszabb megbeszélést folytatott a német-osztrák vámegegyezményről s az utóbbi idők Olaszországot és Angliát közösen érdeklő gazdasági jellegű megegyezéseiről.

— Egy rabbi szlovák nyelvre fordította a Bibliát. Prágából jelentik: Dr. Weisz József vágujhelyi rabbi a napokban fejezte be a Bibliának szlovák nyelvre való fordítását. A zsidó lelkes a fordításnak egy részét beküldte a Vatikánba, ahonnan a pápa sajátkezű levélben köszönte meg a kitünő fordítást.

A prágai német egyetem dékánja — zsidó. Prágából jelentik: A prágai német egyetem orvosi fakultásának dékánjaként az 1931—32-ik iskolaévre dr. K. Starkenstein orvosprofesszort választották meg. Starkenstein tanár zsidó származású és vezető tagja a prágai Bné Brith nagypáholyának.

Ez a Zsidó Párt jele

Erre a jelre szavaz minden öntudatos zsidó választó!

elnök, az önálló zsidó lista nagyváradai vezetője is részt vesz. Vasárnap este kilenc órakor az aradi zsidóság tart nagygyűlést. Az aradi zsidóság előtt Rados Mór igazgató, az erdélyi tartományi végrehajtó bizottság és a bukaresti központi vezetőség tagja fogja ismertetni a Zsidó Párt programját és célkitűzéseit.

Dr. Klein Miksa Szilágy-megyében

Szilágy megyében a szervező és propagandamunkálatokat dr. Klein Miksa, az erdélyi párt ügyvezető alelnöke személyesen vezeti, aki egyben első jelöltje is a szilágy megyei listáknak.

Ujabb listák

Ujabbban a Zsidó Párt megyei tago-

HOTEL LUVRU

BUCURESTI, Strada Carol No. 4. (szemben a főpostával). Uj igazgatás alatt. Teljesen renoválva. Központi fűtés, hideg és meleg víz minden szobában. Leszállított árak.

Utazó urak és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek.

Schlesinger Jozsei könyvnagykereskedés

összes zsidó könyvei, eredeti budapest—bécsi árakban, elvámolva és bérmentve, állandóan kaphatók

Anton Rozenzweig cégnél, Cluj

Ugyanott gypaju és selyem talcszek, gyári árakban

TÜZIFÁT

ellenben 65 lejért nek egy mázsa aprí-khasáb tüzfát a

-FATELEP

N 1300

15 (Gyufagyár u.

lását. Nemes kihall-jelentést tette, hogy n kifizette Hellman-t. Azt állítja, hogy lej kifizette, nem hanem csak a 10 ese után.

nti, hogy ez az álli-a valóságnak. Hivat-törvényszéki orvos-véleménye szerint a van. Az elnök az an felolvassa a szak-ely szerint a nyugta

nevezi Bogdán és at, akik igazolják, k kifizette a 10 ezer t állítja, hogy egy k Nemes Hellman- ren és ekkor Nemes pénzt Hellmannak ía, hogy Nemes neki nyi téren pénzt adott, hogy a tanuk hamir-roság erre a magán-ekre halasztotta a a törvényszék dr-ét is meghallgassa

okról kedve-ak a tanuk a kommunista tárgyalásán

st, május 15. (Az U- A bukaresti had- t folytatta a szovjet- perét. Mielőtt a tanu- t volna a sor, a védő- kifogásokat emelték- gyvédt azt kérte, hog- tegyek át polgári bi- ebben a csoportban- sem szerepel. A per- hadbírósg rövid tá- tásította.

vette a tanukihallg- mernök tanujait hall- ág. Panaitopol mérnö- tisztviselője azt vall- meretes tisztviselő- baráti kapcsolatok- Suttogták ugyan Saj- ista érzelmű, ő azo- adta ennek tanujel- CFR főtisztviselő- ryanacsak lelkiismerete- ató embernek ismert- yszer hivatalos ügyb- küldeni Sajót, ez azo- g alatt nem volt ha- g biztatást. Egyesek a- hogy kommunista a- zt mindig határozott-

ában folyik a harc- arhatalom között. Ne- perui Limában továb- kolók és a karhatalo- jelentések számos- sznek említést. ladta kivételre szá- Newyorkból jelentik- robanakészletet siker- észében eladni. A Pa- a buza sürgös piac-

AZ UJ KELETBÉ

o " Cluj

„Politikai béke, a külföldi tőke bevonása és a munka szisztematikussága hiányzik Románia gazdasági életéből“

mondja dr. Walther Hoffmann, a világhírű német közgazdász. Hoffmann szerint Románia egyike Európa leggazdagabb országainak

Cluj-Kolozsvár, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt a német közgazdasági élet néhány reprezentánsa érkezett Kolozsvárra. A delegáció, amelynek érkezéséről szóló kommuniké magánjellelű tanulmányról számolnak be, tagjai közé számílják dr. Walther Hoffmann, a freiburgi egyetem közgazdasági professzorát is. Dr. Walther Hoffmann, aki a legnagyobb közgazdasági világlapok munkatársa, Németországban a legjobb közgazdasági szakértő között emlegetik, akinek véleményére a mindenkor német kormányok is hallgatnak. Romániai utazását éppen ezért érthető érdeklődés előzte meg, bár általában kételkedéssel fogadják, hogy Walter Hoffmann pusztán tanulmányi utat tesz Romániába és nem huzódnak meg itt-lete mögött bizonyos tranzakcionális kísérletek.

Walther Hoffmann meglepően fiatalos külsejű ember, akinek megjelenéséből senki nem olvasná ki a nemzetközileg elismert közgazdasági szaktekinélyt. A központi szálloda éttermében lekötelező udvariasággal, fogadja az újságírókat.

— Meddig tartózkodik Romániába professzor ur?

— Kolozsvárról Temesvárra megyek, innen Bukarestbe utazom, Bukarestből Constancába teszek kirándulást és vasárnap este Bulgáriába utazom.

— Utazásának célja?

— Csak tanulmányi jellege van utamnak. Még nem voltam itt és meg akartam ismerni Románia embereit és az országot.

Az újságírók által felvetett kérdésekre szívesebben nem felel. Kitérően válaszol a következő kérdéseinkre is:

— Gondolja-e professzor ur, hogy a német pénzügyi köröknek Romániához való közeledése rövid időn belül befolyásolhatja-e a két ország gazdasági helyzetét?

— Nem jöttem olyan szándékkal, — mondotta dr. Walther — hogy ilyen irányú tárgyalásokat folytassak. Ismétlem, csak azt akarom megnézni, hogy milyenek itt a viszonyok és hogy mi hiányzik ennek az országnak.

Pár nemzetközi gazdaságpolitikai kérdéssel kísérletezünk:

— Gondolja professzor ur, hogy az Österreichische Kreditanstalt megint-gása elősegíti a német-osztrák vámunió létrejöttét?

Elhárító mozdulattal mintegy tiltakozik a kérdés ellen.

— Mi a véleménye a legutóbbi német-osztrák konfliktusról?

Hoffmann mosolygva felel:

— Miért? Történt valami?

Értsd alatta: nem történt semmi...

Inkább ő maga beszél Romániáról és az országnak külföldhöz való viszonyáról.

— Románia gazdasági helyzetét önök, az országban sötétebbre festik, mint, ahogy az ország azt megérdemli. Románia egyike Európa leggazdagabb államainak. Elég lenne, ha a romániai petroléum mezőket emliteném, de itt vannak Európa leggazdagabb aranybányái, itt vannak a gázmezők, itt van Resica, itt van a zsilvölgyi szénkolosszus... Más levegő kell és ennyi az egész. A Bratianu Vintila-féle idegentökét faló politikával nem lehet gazdasági újjászülést kreálni. És az itt dúló politikai háborúk sem alkalmasok a konszolidálásra. Politikai béke és a külföldi tőke minél szélesebb bevonása mellett nagy értékeket lehet az országból kiaknázni. A német nagyipar negyven-ötvenéves rohamos felődésében döntő szerepet a külföldi tőke játszott. Angol holland, francia, svájci

érdekeltségek vetették meg a nagyipar alapját Németországban. Természetesen a német nép szisztematikussá munkával vette ki a maga részét ebből a munkából. Romániában a gazdasági élet három faktora: a természeti kincsek, a tőke és a munka közül csak a természeti kincsek vannak meg. Nincs tőke, be kell vonni tehát onnan, ahol ez bőségben van, a munkát pedig szisztematikussá kell tenni. Ezt pedig a nép nevelése által kell elérni...

Ugyátszik ez kedves témája Hoffmannnak — a professzornak. Hosszasan fejtegeti, hogy a népnevelést elsősorban a családban, aztán az iskolában és az egyetemen kell megoldani. Munkára kell nevelni az embereket.

— Ismerem a román diákokat — mondja — kiváló fiúk és könnyen elszakítanak mindent. Itthon ugyátszik nincs meg a pedagógiai lehetősége annak, hogy a népet értékes gazdasági munkára neveljék.

A diskurzus ezután már eltér a gazdasági problémákról. Hoffmann professzor azt szeretné megmagyarázni magának, hogy miért politizálnak annyit az emberek Romániában.

Egy újabb csoport újságíró megérkezése miatt nem folytatódik az interjú. Hoffmann az Univerzális munkatársának nyilatkozik, éppen olyan hibátlan francia nyelvtudással, mint az imént németül.

(— lay)

Egy peches fellebbezés szomorú következményei

Egy évi börtönbüntetésre ítélték el egy soffört, mert szidalmazta a hét hónapi fogház büntetését helybenhagyó bíróságot

Bucuresti-Bukarest, május 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti sajtó élénken kommentálja George Niculescu sofför nem mindennapi esetét. Ezt a Niculescut lopás miatt hét hónapi fogházra ítélték el. A sofför fellebbezett és az ügy a bukaresti törvényszék elé került, amely tegnap délelőtt tárgyalta a fellebbezést, Solomonescu bíró elnöklése alatt. Az ügyész és a védők beszédeinek meghallgatása után a bíróság a fellebbezést indokolatlannak találta és helyben hagyta a hét hónapi fogházbüntetést.

Niculescu, akit a döntés módjólalt el-

keserített, az ítélet kihirdetése után regáti szokás szerint zamatos szidalmat bocsátott utnak. Szerencsétlenségére a teremből ugyancsak távozó ügyész meghallotta a nem tulságosan szalonképes kifejezést. A bíróság azonnal ismét elfoglalta helyét és nyílt ülésen elkövetet bírósértés miatt azonnal ítélték Niculescu fölétt. Badescu ügyész vádbeszéde alapján a szerencsétlen Niculescut egy évi börtönműtől ítélték el. A peches sofför ilyen körülmények között a hét hónapi fogházon kívül még egy évi börtönt is le kell hogy üljon szerencsétlen fellebbezése miatt.

Az olasz zsidóság képviselői Victor Emanuel király előtt köszönték meg az új hitközségi törvény szentesítését

Aranyérmeket adtak át a királynak, Mussolininek és az Igazságügyminiszternek

Róma, május 15. Május 10-ikén az olasz zsidóság képviselőinek egy küldöttsége jelent meg Rómában Victor Emánuel király előtt. A küldöttség tagjai voltak: Angelo Sacerdoti tanár, a római hitközség főabbija, továbbá az olasz zsidó hitközség új szövetségének kormánybiztosa, Felice Ravenna, a római zsidó hitközség kormánybiztosa, Pio Tagliacozzo, a zsidó hitközség volt elnöke, Angelo Sereni ügyvéd, a milánói hitközség kormánybiztosa, Jarach kapitány és a cionista federáció titkára Umberto Nahon.

A küldöttség az olasz zsidóság nevében megköszönte a királynak az új zsidó hitközségi törvényt. A történeti

jelentőségű aktus emlékére a királynak átnyújtottak egy aranyérmeket, amelyet a híres olasz zsidó szobrász Arigo Minervi mintázott. Az érem egyik oldalán látjuk a menorát és a tiz parancsolatot. Körülötte ez a talmudi mondas: „Ha a Tórárt nem adták volna, ugy sem égre, sem földre nem lett volna szükség.“ Az érem másik oldalán Dávid pajzsa látható, valamint a királynak a neve és Mussolini Benitoé. Az egyik sorban az ajánlás: „Itália zsidó hitközségei az 1930. október 30-i törvényért.“

Az audienca háromnegyed óra hosszát tartott és nagyon szívélyes folyásu volt. A király alaposan érdeklő-

Sajtkészítők !!

Jó sajtot (kősert is)

csakis a hatásos és nem romlandó

Schweiczi Tejoltó-val készíthetnek.

Egger & Co. Rt.

vegyészeti gyára, CLUJ.

Ugyanott beszerezhető a „Sajtkészítés kézikönyve is“ 20 lej előzetes beklődése ellenében.

TEGYEN PRÓBARENDELEST!

dött a törvény egyes intézkedési fölött és megkérdette, hogy azok mennyiben felelnek meg az olasz zsidók követeléseinek és kívánságainak.

Az audienca után a delegáció Mussolini miniszterelnöknél tisztelgett, továbbá Alfredo Rocco igazságügyi és kultuszminiszternél, akiknek szintén átnyújtottak egy-egy emlékérmeket.

Este a római zsidó hitközség tanácstermében Berios szenátor, tiszteletére bankett volt. Berios elnökolt ugyanis azokon a kormánybizottsági üléseken, amelyeken kidolgozták a zsidó hitközségi törvényt. Az ünnepségen jelen voltak a bizottság többi tagjai is, akikhez Pio Tagliacozzo ügyvéd intézett nagy beszédet. A beszédben kihangsúlyozta az új törvénynek az olasz zsidóság szempontjából való jelentőségét és azt a tényt, hogy az olasz kormány a törvényvel elismerte a zsidóságot, mint az olasz nép integráns alkotó részét. Az új törvény formulázása körül az olasz kormány nagy súlyt helyezett arra, hogy a zsidóság vallási és kulturális követelményei kielégíthessenek. A banketten felolvasták az üdvözlő táviratokat, amelyek között ott voltak dr. Hertz Anglia nagyrabbijának távirata, valamint Silvain Lewy Franciaország nagyrabbijának üdvözlése, továbbá dr. Chaim Weizmann, a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnökének és Nachum Szokolownak, a cionista exekutive elnökének üdvözlő táviratai.

Rádióállomás elmebetegek számára

A cejlonszigeti angol kormányzás szencziós ötlettel lepte meg a világot. Felállított egy rádióállomást — kizárólag elmebetegek számára. Kötőnő elmeorvosok vezetése alatt állítják össze ennek a rádióállomás napi programját. Az uralkodó szempont az, hogy a műsor mennél alkalmasabb legyen az elmebetegek szórakoztatására. Egészen könnyed, vidám dolgokat adnak le, hogy még a paralitikusok is megérthessék és élvezhessék a műsort. Ugyátszik, Ceylon szigetén sok az elmebeteg, ha érdemes volt ilyen rádióállomást szervezni. Igaz, hogy a cejloni rádiót Indiában is tudják venni s ott igen sok nagy tébolyda van. Eddig 1500 előfizetője van az elmebetegek rádiójának, az előfizetők tébolydák és magánzanatóriumok, kórházak elmeosztályai, részben pedig otthon ápolat elmebetegek. A rádió minden vasárnap délelőtt külön előadásokat tart hülyék számára. Ezt az előadást a colombói hatalmas hülyék intézetében hallgatják főképpen. A műsor rendszerint könnyű zenéből és kabarédarabokból áll, de időnként rendeznek népszerű ismeretterjesztő előadásokat is az elmebetegek számára. Több orvos megfigyelte, hogy dühöngő örültek gyakran hirtelen megnyugodtak, amikor ápolóik bekapcsolták a rádiót és megszólalt a zene. Ezért az elmeorvosok azt remélik, hogy a rádió általánosan jót fog tenni az elmebetegeknek, enyhíteni fogja szenvedéseiket és megnyugtítja őket.

a világmárka megővja Ont a nem betegségek-től.

HI

Az UJ KELET az bánsági zsid Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Bukaresti Hátszeg Ernő, Cikkeink utányon megjelölésével

— Az időjárásba nem várható. Budapest meteorológiai intézet szerint az időjárás nem várható. A hőmérséklet május 16-án délben 26 fok C.

— Kommunisták harca. Berlinből jelesrosában a kommunismentelő acélisakó harcban a Stahlhevesztette, egyet élet súlyosan megbesélt rendőrök a támadó sem tudták elfogni.

A Szinkör v. Sylvester az artist szombat este 9.

— A londoni nemzetközi ferencian a tengeren államok delegatusai donból jelentik: A londoni nemzetközi tengerentuli gabe delegatusai is megjelják a nemzetközi elatásának tervét, amösszes gabonát képviselve kell lenni a munkaprogramon mok természeteslegéi aránylagos felosztás mény megalkotása. E aláíró országok bank dő kötelezvény utján

— Reuma, esuz, k biztos gyógyulást tal pataka. Szamos meg Megnyilik május 17-ki-va. Napi penzió. 5-dő 180 lej. rituális ét és autubusz közleke Fördőigazgatóság B küldendők.

VESSE JÖL Minden hirdetésnél KALAP-KIRÁLY Sokat takar Kalap K PIATA UNI

— Bedeus menetre megjelent.

— A Zsidókórház lasztmánya. A drága megválasztották a Kóválasztmánya elnökér zsidó társadalmának mélyisége, minden lomnak fardhatatlan fürgeséggel fogott megszervezéséhez. S délutánra összehivta hölgyeit, akik nagy get tenni a vezér hiv néinek nem sok kap sége. mindenki tudta, mindenki érezte, hogy hogy Kolozsvár zsidó sen vegyenek részt munkájában, melyet oly szép sikerrel fol mindannyian készse hogy a nyáron felava ágyneművel, fehérnem örömmel vállalta meg és Neuberger néni rhatta, hogy a régi kip ezuttal számos fiatal, kes ujonccal gazdaga nem jelenhettek m választmány elnökönj e hó 19-én kedden, d. u. 6 órakor Egyete alatt tartandó megbes jelenjenek meg.

KÖZGAZDASÁG

Megnyilik a romániai postatakarékpénztár

Aradon június közepén kezd meg működését a postatakarék

Cluj-Kolozsvár, május 15. Hirt adunk már arról, hogy Bukarestben a postatakarékpénztár megkezdte működését és június közepén megnyilik a kolozsvári fiók is. Az intézmény működése teljesen hasonló a háború előtt működött magyar postatakarékpénztárhoz, míg azonban akkor a legkisebb betét egy korona volt, most az értékek eltolódása folytán a legkisebb betét ötven lej. Hogy a kisebb összegek gyűjtésére és megtakarítására is legyen mód, a postatakarékpénztár kis takaréklapokat bocsajt ki, amelyen ötletes bélyegek gyűjthetők és amelyek azután betétként elhelyezhetők.

Ugy a betétekért, mint a kamatokért, az állam áll jól és azok semmilyen körülmények között le nem foglalhatók, a kamatok pedig mindennemű adófizetéstől mentesek. A pénztár a betéteket és a visszafizetéseket titokban tartja és másnak, mint a betétesnek semmiféle felvilágosítást nem nyújt. Betétet bárki elhelyezhet, férjhez ment asszonyok és kiskorúak is saját vagy más nevére esetleg jelige alatt. A legmagasabb elhelyezhető összeg 100.000 lej magánosoknak, míg egyesületek, kulturális vagy szakintézeteknek 200.000 lej. A befizetések a bukaresti központnál, valamint az összes postahivataloknál és így Kolozsváron is eszközölhetők. A posta ezt az intézményt kizárólag a kisegyszintenciák felségítésére

alapította, ami kitűnik abból is, hogy betéteket a kiállító postahivatalok 50 lejtől 1000 lejig nyomban, minden előzetes bejelentés nélkül kifizetnek, míg 1000—2000 lejig sem kell várakozni, csupán a személyazonosságot kell igazolni. Ha más hivatalnál, szóval nem ott, ahol a könyvecskét kiállították, szándékozik valaki pénzt felvenni, akkor a személyazonosság minden esetben igazolandó. A 2000 lejnél nagyobb összegek visszafizetése bármelyik postahivatalnál kérhető. Azonban a hivatal a visszafizetést előbb közli a bukaresti központtal, ahol minden számlát nyilvántartanak és csak az összeegyeztetés után fizetik ki a kért összeget. 10.000 lejig 15 nap, 10—50.000-ig 30 nap és 50.000 lejen felüli összegnél 45 nap a visszafizetési határidő a kérvény beérkezése napjától számítva. A kamatlábat a Casa Generala de Economii igazgató-tanácsa állapítja meg évenként. Érdekes újítás, hogy egy a betétkönyv, valamint minden szükséges nyomtatvány díjtalan, ugyanígy nem számítanak semmit a könyvecskéik kicseréléséért sem, hasonlóképpen a betevőknek mindennemű betéti ügyletre vonatkozó beadványa bélyeg, portó is illetékmentes. A betétek, valamint a kamatok harminc év eltelté után elévülnek és a postatakarékpénztár tulajdonába mennek át.

Színház—Mozi

— Virágh Lajos hangversenye. Május hó 30-án a kolozsvári katolikus gimnázium dísztermében Virágh Lajos, az erdélyi zenei élet legismert operaénekes hangversenyt rendez. Virágh Lajos pár évvel ezelőtt a kolozsvári Magyar Színházban, később pedig a bécsi Volksoperben maradandó sikereket aratott s azóta csak ritkán jelent meg a műértő kolozsvári közönség előtt. Újabb koncertje elé tehát érthető érdeklődéssel tekint Kolozsvár közönsége annál is inkább, mert a koncert keretében más, jelentős művészi eseményben is lesz része. Virágh Lajos koncertje keretében ugyanis fellép Hartmann Grete operaénekesnő és Adler Ernő csellóművész is. Virágh Lajos koncertjének műsorán Verdi, Schubert, Bredeceanu szerepelnek legszebb alkotásaikkal. Érthető tehát, ha Kolozsvár művészi köreiben Virágh Lajos koncertje elé sok várakozással néznek.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Szombat d. u. 3, 5 és 7 órákor: A kis kadét. (Nagy hangos filmújdonosság, sok sporttal és még több szerelemmel, a főszerepekben Georges O'Brien és Helen Chandler). Új hangos hirdető. Helyárak 10 és 20 lej.
Szombat este 9 órákor: Sylvester Schaeffer, a világhírű univerzális artista és Lilly Krüger, a berlini állami opera szolótáncosnőjének fellépése. Grandiózus világvárosi számokkal és kísérelő műsorral. Helyárak: 20, 40, 60 és 80 lej.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izsák Arnold novellái és elbeszélései
Ára 80 lej
KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Eső ellen esernyőt
Nap ellen napernyőt

Még mindig szenzációs dumping árban vehet a
Transilvania Ernyőáruház-ban
Cluj, Calea Regele Ferdinand 17

Calimanesi-fürdő CACIULATA

Kilenc órai távolságra Bukaresttől Fürdőidény június 1-től szeptember 30-ig

Nagy szálloda a legnagyobb kényelemmel berendezve, mérsékelt árak, olesó élet. Prospektus, árjegyzék és mindenféle információk szóbeli, esetleg írásban beszerezhetők., Soc:

Gavora Calimanesi, Str. Brezoianu 62. Bucuresti. Kénes, ásványvízfürdők. Purgatív ivóvizek, krónikus reumatizmus, vésrsegénység, limpsatze, migraen, stb. ellen ajánlva. Fzioterapia,

Kolozsvári Mentők 12. osztályu készpénzsorsjátéka

Első osztály huzása 1931. JULIUS 5-én a kolozsvári Városházán. Nyeremények kifizetését az ALBINA BANK garantálja. Főnyeremény egy millió lej. Össznyeremények végösszege négy millió lej.
Minden sorsjegy 12 osztályon kereszttel játszik
Sorsjegyek ára: Egész sorsjegy 100 lej, fél sorsjegy 50 lej. Postai rendelések: Egész sorsjegy 117 lej, fél sorsjegy 67 lej beküldése ellenében, vagy utánvétellel rendelhető. Központi sorsjegyroda, Cluj, Strada Memorandului No. 16.

Hétfőn: A véres szüret. (A legnagyobb, legmegrendítőbb dráma: a nagy háború utóéletétől nagyszabású filmje, Dolores del Rio, Edmund Lowe, Victor Mac Langlen fellépésével).

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI
Szombat, május 16.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Időjelzés, hírek. 16: Zenekar. 17: Hírek, időjelzés. 17.15: Zenekar. 18: Rádiógyetem. 20: Katonazene. 20.30: Előadás. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Házikvartett. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.10: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Az idegerforalom erkölcsi és anyagi mérlege. Előadás. 5.30: Hangv. 6.30: Helyesírás, helyes magyarság. 7: Cigányzene. 8: Szabadunk Spanyolország. 8.20: Magyar dalok. 8.50: Két egyfelvonásos a Studióból. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: hangverseny. Utána cigányzene.
Bécs. 20.35: Operett.
Berlin. 20: Alfred Kerr előadása.

Breslau. 22.40: Táncczene.
Frankfurt. 20.30: Operett.
Langenberg. 23: Táncczene.
Varsó, Kattowic, Poznan. 20.30: Zsidó zene.
Milánó. 21.50: Szórakoztató zene.
Róma. 20.40: Verdi: Don Carlos című operája.
Prága. 19.05: Grammfón.
Pozsony. 19.05: Grammfón.
Brünn. 18.25: Zongorahang.
Brüxelles. 20: Olasz zene. 21: Rádiózenekar. Smetana, Dvorak művei.
Oslo. 22.15: Mandolinzene.
Stockholm. 21.40: Régi táncczene.

Vasárnap, május 17.

Bukarest. 10.15: Gyermekekora. 10.30: Vallásos olvasmányok. 19.30: Zenei szemle. 21: Liszt hangv. 22: Beszélő újság.
Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika. — 10: Egyházi zene. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, majd az Operaház zenekari hangv. Wagner, Puccini, D'Albert, Goldmark művei. 1: Szoborleleplezési ünnepély. Utána: Rádiókrónika. 2: Grammfónhangv. 3: Rádióélet játszóórja. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadása. 4: Rádió Szabadgyetem. Majd hangv. 6.30: II. Rákóczi Ferenc hedserege. — 7: Nótadélután. 8.20: Vigjáték. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene.
Bécs. 19.15: Norvég dalok. — 21.10: Zenekar.
Berlin. 20: Vigopera.
Breslau. 20: Harmóniumhangv.
Lipsee. 20: Operett.
Varsó, Kattowic, Poznan. 23: Könyvű és táncczene.
Milánó. 20.45: Opera.
Róma. 20.40: Operett.
Oslo. 19.30: Grieg zene.
Toulouse. 18: Szimfonikus zene.
Prága. 22.25: Jazz.
Pozsony. 18.25: Grammfón.

Apro hirdetések

Vesziünk régiséget: Butort, szőnyeg, festményt, ezüstöt, porcellánt, üveget. „Arta“ Cluj, Str. Avram Iancu 3.

ÉRTESÍTÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknél állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Elveszett hétfőn este Eötvös uccai elemiskolában finom fekete felselyem ernyő. Aki visszajuttatja, illő jutalomban részesül ugyanott.

Csinosan butorozott szoba egy vagy két személy részére a Sétátér mellett kiadó. Ugyanott jó kóser házikoszt kapható. Cluj a kiadóban.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívül ízletes ételek. Figyelmes kiszolgálás. A vaj és tejtermékek saját készítményein. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Regele

Azonnal átvehető üzlethelyiség olesó kiadó. Széchenyi tér 39. Háztulajdonosnál.

ארט' כשר

étterem nyilik május 17-én Reg. Ferdinand 37. szám alatt. Elsőrendű házikoszt olesó árban kihordásra is. Pontos kiszolgálás. Abonenseket felvesszünk. Szives pártfogást kér S. Deutsch.

Soha

nem volt még ilyen nagymérvű árszállítás a piacon

Meredith: Az önző, két kötetben . 272
Karl Hans Strobl: Kisértetek az ingoványban . 204
Charles Reade: Oltár és tüzhely I. II. kötet . 340
Apuleius: Az aranyzámár . 136
Ludwig Lewisohn: Az örök sziget . 272
Hatvany: Urak s emberek. Zsiga a családban I. II. kötet . 485
Maupassant: Erős mint a halál . 40
France: Próbabábu . 45
Strindberg: Az apa, A pajtasok. Julia kisasszony . 45
Renaud: Marcus Aurelius és az antik világ vége . 73
Zola: Jó polgári koszt . 35
Zola: Pénz . 102
Szép Ernő: A világ . 10
Glyn: A második Ambrosine . 45
Gábor Andor: Hát Pillangó . 45
Jack London: A vén halász meséi Romain Rolland: Jean Christop sorozata kötetként . 20
Heltai Jenő: Almok háza (füzve) Paul Bourget: A lelkiismeret (füzve) P. Bourget: A lelkiismeret (kötv.) Bibó Lajos: Kétlelkű szerelem (füzve) . 44
Krudý: Boldogult ifjúkorom . 64
Renard: Fléchambeau urból bacilus lesz (füzve) . 44
Atherton: Mikor a köd eloszlik (füzve) . 50
Fleuron: Snipp, a nagy vadász (propagandakiadás) . 28

Olesó Dosztojevskij:

A kamasz, négy kötetben . 73
Emlékiratok a holtak házából . 40
Megtévelyezettek, négy kötetben . 73
A jás gös . 17
A nagyváros homályából . 36
Sztepancsikovo és lakosai, két köt. Golyadkin ur . 30

Kapható:

Uj Kelet könyvosztályában Vidékre utánvéttel vagy az összeg előzetes beküldése mellett szállítunk.

XIV. EVF. *
Cluj—Koloz
május 17 V
5691 EV

Az Uj Kelet az eg és bántási zsid napila
Cikkeink utanny forrás megjelölés me
Kéziratokat nem megörzésükre ne

A béke

A Zsidó Párt önálló békeakarását és alkot A romániai zsidóság a zsidóság körében összes népekkel és pá Amikor az önálló nem indultunk harc sem a többségi vagy len. A mi célunk a z vivása és a Zsidó P éréséért küzd, nem a b omnes jelszavával konstruktív együttm geit keresi.

Öfelsége trónralé volt, hogy Románia jégyve nem maradh pártküzdelem, amel emésztí az ország er vált, hogy egy erős é len akarat új irányt desének és politikai a Nyugati államokbar sít gazdasági érdeke törekvések határozzák a rétegződés kizárja sik párt tulsulyát, d mak a politikai életbe megjelenését és eltűn harcában bizonyos fo ság áll be, amely a l eltekintve, szükségsg gazdasági és ideológi egy konstruktív koalíci lését idézi elő. Ez a a garanciája a valódi nak, mert kizárja a p könnyv teszi a közél forzését s megközelítb rifikálásának ideálját.

Nem kételkedem ab utja Romániában is esetre előrelátható a pártok közötti súly megvalósulni.

A zsidóságnak em a pártok közötti er sulyozásáért megind örízze semlegességét.

a zsidóságot a hatal bármelyikének ellen rülhetetlenül magára küzdelemben egyik, v dalára állna. Ez a se

biztosítéka annak, hog kerül hatalomra, a z követeléseit mindig é

ben szabadon fogja i hogy egyoldalú állás ellenszenvet kelljen l

a fejlődés egy távola koalíciója létre fog j úgy joggal szállhat s léseiért, mert a pá egyetlen ellenfele ser

De tul ezen a semle látásom szerint az ad egyedül felel meg a

az önálló lista mellett ily módon a parlament viselők teljesen függe leges és morális meg

nak fellépni, valahán

Ha azt hogy az U az erdélyi egyetlen o zavartalan sitse köt

í í z e Pontosan e